

RJ-Uiting 2025-10: Definitieve wijzigingen diverse hoofdstukken RJk-bundel (A2, A3, A4, A8, B2, B10 en B18).

<i>Hoofdstuk RJ</i>	<i>n.v.t.</i>
<i>Hoofdstuk RJk</i>	<i>Diverse hoofdstukken</i>
<i>Status</i>	<i>Definitieve Richtlijn</i>
<i>Publicatiedatum RJ-Uiting</i>	<i>11 september 2025</i>
<i>Ingangsdatum</i>	<i>1 januari 2026*</i>

Inleiding

Voor wie is deze RJ-Uiting relevant

Voor alle gebruikers van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor micro- en kleine rechtspersonen (RJk-bundel) kunnen één of meer van de wijzigingen relevant zijn.

Welke wijzigingen heeft de RJ definitief gemaakt

In het kader van het project inzake de toegankelijkheid van de RJk-bundel heeft de RJ op 28 mei 2025 de RJ-Uiting 2025-7 gepubliceerd, met daarin voorgestelde aanpassingen in de volgende hoofdstukken van de RJk-bundel:

- A2 'Verwerking en waardering';
- A3 'Stelselwijzigingen, schattingswijzigingen en fourterstel';
- A4 'Gebeurtenissen na balansdatum';
- A8 'Winstbestemming en verwerking van het verlies';
- B2 'Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen';
- B10 'Vorzieningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen'; en
- B18 'Toelichting'.

Naar aanleiding van ontvangen commentaar zijn enkele wijzigingen in de tekstvoorstellen aangebracht. Deze zijn voornamelijk redactioneel van aard, die hierna in de paragraaf 'Achtergrond en inhoud'. De andere in RJ-Uiting 2025-7 voorgestelde aanpassingen zijn ongewijzigd definitief geworden. Al deze definitieve wijzigingen zijn opgenomen in de RJk-bundel jaareditie 2026 die in september 2025 is gepubliceerd.

* In overeenstemming met alinea 107 van Hoofdstuk A1 'Inleiding, status, doelstellingen en uitgangspunten' wordt eerdere toepassing aanbevolen, tenzij in de Richtlijnen anders is vermeld.

Achtergrond en inhoud

Naar aanleiding van ontvangen commentaar zijn in de tekstvoorstellen opgenomen in RJ-Uiting 2025-7 de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Omwille van de zelfstandige leesbaarheid van de RJk-bundel zijn enkele voorbeelden die naar verwachting voor de MKB-praktijk in hogere mate relevant zijn, overgenomen in de RJk-bundel in plaats van dat een verwijzing naar de RJ-bundel is opgenomen (alinea's 107, 107a tot en met 107c en 122 van hoofdstuk B2 'Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen');
2. Vanwege bestaande wettelijke vrijstellingen hoeven micro- en kleine rechtspersonen de voorziening voor belastingverplichtingen en de voorziening voor pensioenverplichtingen niet afzonderlijk in de balans te presenteren. Alinea 109 van hoofdstuk B10 'Voorzieningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen' is hierop aangepast.

Op basis van alinea 301 van hoofdstuk M1 'Microrechtspersonen' zijn de aanpassingen die betrekking hebben op verwerkings- en waarderingsaspecten ook van toepassing voor microrechtspersonen.

Wijzigingen in RJk-bundel

(wijzigingen zichtbaar ten opzichte van RJ-Uiting 2025-7)

Wijzigingen in hoofdstuk B2

B2 MATERIELE VASTE ACTIVA EN VASTGOEDBELEGGINGEN

Deze Richtlijn B2 (aangepast 2025) vervangt Richtlijn B2 (aangepast 2024) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2026

B2.1 Materiële vaste activa

Verwerking en waardering

107 De eerste waardering van een materieel vast actief geschiedt tegen de kostprijs. De kostprijs omvat de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om het actief op zijn plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Indien grond is gekocht met opstallen, met de intentie tot sloop of tenietgaan van de opstallen en tot het realiseren van nieuwbouw, wordt de eventuele boekwaarde van de opstallen en de gemaakte sloopkosten onderdeel van de verkrijgingsprijs van de grond.

De begrippen verkrijgings- en vervaardigingsprijs zijn nader omschreven in alinea 202 van hoofdstuk A2 paragraaf 2 Prijsgrondslagen. ~~Voor voorbeelden van vervaardigings- en overige rechtstreeks toerekenbare kosten en niet in de kostprijs of boekwaarde van het actief te verwerken kosten, wordt verwezen naar alinea 303 tot en met 305 van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa in de RJ-bundel.~~

~~Indien grond is gekocht met opstallen, met de intentie tot sloop of tenietgaan van de opstallen en tot het realiseren van nieuwbouw, wordt de eventuele boekwaarde van de opstallen en de gemaakte sloopkosten onderdeel van de verkrijgingsprijs van de grond.~~

107a Voorbeelden van vervaardigings- en overige rechtstreeks toerekenbare kosten kunnen zijn:

- a. personeelskosten (zoals behandeld in hoofdstuk B14 Personeelsbeloningen) die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de verkrijging of vervaardiging van een materieel vast actief;
- b. kosten voor het geschikt maken van het terrein;
- c. leverings- en afhandelingskosten;
- d. installatie- en montagekosten;
- e. kosten om te onderzoeken of het actief naar behoren functioneert; en
- f. honoraria van adviseurs.

Zolang het actief niet op zijn plaats en in de staat is gebracht voor het beoogd gebruik worden de opbrengsten uit de verkoop en de bijbehorende kosten van geproduceerd materiaal (zoals bijvoorbeeld de verkoop van tijdens de testfase geproduceerde monsters):

- per saldo in mindering gebracht op de kostprijs van het actief; of
- als aanvaardbaar alternatief, verwerkt in de winst-en-verliesrekening. De kostprijs van deze geproduceerde materialen wordt bepaald in overeenstemming met alinea's 103 tot en met 109 van hoofdstuk B4 Voorraden.

107b Kosten die niet in de kostprijs van een materieel vast actief worden verwerkt zijn:

- a. openingskosten van een nieuwe vestiging;
- b. kosten om een nieuw product of nieuwe dienstverlening te lanceren (met inbegrip van advertentie- en promotiekosten);
- c. bedrijfskosten op een nieuwe locatie of voor een nieuwe afzetmarkt (met inbegrip van opleidingskosten voor het personeel); en
- d. administratie- en andere algemene overheadkosten.

107c De verwerking van kosten in de boekwaarde van een materieel vast actief wordt beëindigd zodra het actief op de plaats is en zich in de staat bevindt noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Kosten die samenhangen met het gebruik van het actief of kosten die worden gemaakt voor een alternatieve aanwending van een materieel vast actief worden niet in de boekwaarde van dat actief verwerkt.

De volgende kosten worden bijvoorbeeld niet in de boekwaarde van een materieel vast actief inbegrepen:

- a. kosten die worden gemaakt voor een materieel vast actief dat reeds in staat is om op de beoogde wijze te functioneren, maar nog niet in gebruik is genomen of dat functioneert beneden zijn optimale productiecapaciteit;
- b. exploitatieverliezen, waaronder aanloopverliezen op de verkoop van nieuwe producten die met het actief worden vervaardigd; en
- c. kosten van verplaatsing of herstructurering van (een deel van) de bedrijfsactiviteiten van de rechtspersoon.

Kosten van groot onderhoud

122 Kosten van groot onderhoud zijn kosten voortvloeiend uit periodieke werkzaamheden na een langere gebruiksperiode om de huidige staat van een actief in stand te houden, die niet als vervangingsinvesteringen zijn aan te merken en die niet kwalificeren als frequent voorkomende onderhoudskosten. Vervangingsinvesteringen worden verwerkt in de boekwaarde van het actief (alinea 109). Frequent voorkomende onderhoudskosten worden verwerkt in overeenstemming met alinea 123.

Het onderscheiden van groot onderhoud vereist een hogere mate van oordeelsvorming van de leiding van de rechtspersoon. De oordeelsvorming vindt plaats op basis van de aard en specifieke feiten en omstandigheden. Een eenmaal gekozen classificatie wordt consistent toegepast. ~~Voor voorbeelden van kosten van groot onderhoud wordt verwezen naar alinea 445 van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa in de RJ-bundel.~~ Voorbeelden van groot onderhoud kunnen zijn revisie, renovatie en periodieke inspectie van een actief. Revisie, renovatie en periodieke inspectie kunnen veelal naar hun aard aangemerkt worden als groot onderhoud en niet als belangrijke bestanddelen van een actief. De kosten van groot onderhoud kunnen belangrijk zijn in relatie tot de totale kostprijs van het materieel vast actief. Een voorbeeld van groot onderhoud is de periodieke inspectie van een productiefaciliteit waarbij inspectie plaatsvindt van onderdelen zoals de ovens en het dak, waarbij kleine vervangingen kunnen plaatsvinden indien nodig.

Indien aan een materieel vast actief telkens na een langere gebruiksperiode groot onderhoud wordt verricht, worden de kosten in direct verband met het groot onderhoud verwerkt:

- a. in de boekwaarde van het actief, indien is voldaan aan de activeringscriteria in alinea 105. De kosten van groot onderhoud zullen veelal een andere gebruiksduur hebben dan de rest van het actief en worden aangemerkt als een afzonderlijk af te schrijven bestanddeel. De boekwaarde van de te vervangen bestanddelen worden gedesinvesteerd in overeenstemming met alinea 129. Deze verwerkingwijze wordt vanaf de eerste verwerking van het actief toegepast; of
- b. via een onderhoudsvoorziening. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Als de kosten uitgaan boven de boekwaarde van de voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Door het opbouwen van de onderhoudsvoorziening heeft deze het karakter van een egalisatievoorziening waardoor deze gewoonlijk gewaardeerd wordt tegen nominale waarde. De voorziening vormt geen bestanddeel van het eigen vermogen. Derhalve is het niet aanvaardbaar de benaming ‘reserve’ te gebruiken voor de voorziening.

De verwerking van kosten van groot onderhoud moet voor alle soortgelijke activa op dezelfde wijze plaatsvinden.

Wijzigingen in hoofdstuk B10

B10 VOORZIENINGEN, NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA

Deze Richtlijn B10 (aangepast 2025) vervangt Richtlijn B10 (aangepast 2024) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2026

B10.1 Voorzieningen

Presentatie en toelichting

109 Voorzieningen die niet op bepaalde activa betrekking hebben, worden in de balans afzonderlijk als passiva opgenomen. Deze vormen geen bestanddeel van het eigen vermogen. Derhalve is het niet aanvaardbaar de benaming ‘reserve’ te gebruiken voor voorzieningen.

De rechtspersoon moet de grondslagen van waardering van de voorziening vermelden (artikel 2:384 lid 5 BW).

Voorzieningen voor belastingverplichtingen en voorzieningen voor pensioenverplichtingen worden in overeenstemming met artikel 2:374 lid 4 BW afzonderlijk gepresenteerd.